

teret her i Rigsdagen for nogle Aar siden, mene vi ikke, det vil være heldigt at faa løst ved en tilfældig Bestemmelse i en Lov som denne. For at undgaa at komme ind paa Spørgsmaalet, have vi derfor stillet et Ændringsforslag, som gaar ud paa, at det kun er en af de to eller begge de to Kreditforeninger, der ere oprettede i Henhold til Lov af 28. Maj 1880, de saakaldte Husmandskreditforeninger, med hvilke Finansministeren skal kunne kontrahere for at tilvejebringe en Del af Laanesummen til Landarbejderne. Nu er det ganske klart, at en saadan Ordning ikke kan finde Sted, forinden der sker Forandringer i disse Foreningers Statutter, og saadanne Forandringer kunne kun gennemføres ved Lov; det er altsaa noget, som det er forudsat, at man maa vente paa, og i Slutningen af Ændringsforslaget vil man se, at der findes en Hentydning dertil. Paa den anden Side maa det anses for en fuldkommen selvfølgelig Ting, at der ikke fra disse Kreditforeningers Side vil være noget i Vejen for at gaa ind paa de Forandringer, som overhovedet gøre det muligt for dem at yde Laan paa de Vilkaar, som navnlig §§ 9 og 10 indeholde med Hensyn til Afdrag, Forrentning osv. — Der er endnu et tredje Punkt, som indeholdes i Ændringsforslaget, og som jeg maa nævne, nemlig dette, at der i Stedet for Lovforslagets Bestemmelse om, at Finansministeren *bemyndiges* til at tilvejebringe den ene Del af Laanesummerne gennem Kreditforeningerne, nu simpelthen staar, at vedkommende Del af Laanesummerne tilvejebringes gennem nævnte Foreninger, at man altsaa i Stedet for at give Ministeren en Bemyndigelse, giver en Regel, der forudsættes at skulle anvendes. Det har vel ogsaa egentlig talt været det, som den højtærede Minister har ment, den Gang han skrev § 11. Jeg tror, jeg herved tilstrækkelig har forklaret, hvad Ændringsforslaget indeholder, og jeg skal derfor tillade mig at anbefale det.

Ordføreren for Udvalget (Hage):

Jeg skal tillade mig paa Udvalgets Vegne at udtale, at Udvalget kan tiltræde Ændringsforslaget. Man var under Forhandlingerne i Udvalget inde paa en lignende Tanke, idet man fandt det naturligt og rigtigt, at den Del af Laanesummen, som ikke tilskydes af Statslaanefonden, men som efter § 11 foreslaas skaffet til Veje gennem flere Kreditforeninger, bliver skaffet til Veje gennem Husmandskreditforeningerne, som efter hele deres Opgave ere

dem, som man først maa henvende sig til. Imidlertid resulterede Forhandlingerne i Udvalget ikke i noget bestemt formuleret Ændringsforslag, men da saadant nu er fremkommet fra anden Side, skal jeg tillade mig at anbefale det til det høje Ting.

Finansministeren (Hage): Det stillede Ændringsforslag kan jeg for mit Vedkommende tiltræde. De Indvendinger, der ved Lovforslagets 2den Behandling blev fremførte mod den Bestemmelse, som findes i Lovforslagets § 11, vare navnlig rettede mod 2 Punkter. Man indvendte dels, at denne Udvej til at skaffe Penge sandsynligvis vil blive dyrere for Finanserne end ved at optage et direkte Statslaan, dels nærede man Betænelighed ved at lade den Rentegaranti for visse Kreditforeningsobligationer, som Staten yder ifølge Husmandskreditforeningsloven af 1880, udvides til et større Omfang end det nuværende. Det foreliggende Ændringsforslag raader ikke Bod paa den første Indvending. Tværtimod. Her fastslaas det, at Kreditforeningen er den Vej, ad hvilken de $\frac{3}{5}$ af Laanesummerne skulle tilvejebringes, og for saa vidt som Kreditforeningsobligationerne ikke kunne opnaa en lige saa høj Kurs som Statens egne Obligationer, er det altsaa givet, at der derigennem vil fremkomme et vist Tab for Statskassen. Alligevel har jeg ingen Betænelighed ved at netop denne Bestemmelse fastslaas. Thi jeg finder, at det er i og for sig det naturlige, at de allerede bestaaende Husmandskreditforeninger ere Mellemed ved Tilvejebringelsen af de Laan, her er Tale om, og det forekommer mig derfor, at selv om der foreløbig maatte blive at udrede noget mere fra Statskassens Side, saa er det alligevel en Fordel, at den hele Laaneordning bringes ind i den naturlige Gænge, hvorved der da ogsaa gives Anvisning paa den Vej, man vil have at følge, naar denne Lov om 5 Aar bliver atter at revidere. — Hvad derimod angaar den anden Indvending, at man ikke ønskede, at Statsgarantien for Kreditforeningsobligationer skulde udstrækkes ud over de nu bestaaende 2 Husmandskreditforeninger, da opnaas jo dette fuldt ud ved Ændringsforslaget. For mit Vedkommende nærer jeg ikke nogen Betænelighed ved, naar Paragraffen affattes saaledes, som her foreslaaet, at indskrænke Finansministerens Bemyndigelse til at ordne sig ved Kreditforeningslaan til kun at gælde disse to Kreditforeninger, idet jeg ikke tvivler om, at Forhandlingerne